

Originalas nebus slunčiamas

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETO LIGONINĖ KAUNO KLINIKOS

Viešoji įstaiga, Eivenių g. 2, 50161 Kaunas, tel. (8 37) 32 63 60, (8 37) 32 69 75,
faks. (8 37) 32 64 27, el.p. rasune@kaunoklinikos.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 135163499

Sveikatos apsaugos ministerijai
El. paštu ministerija@sam.lt

2021-10-08 Nr. 5-(120)-984
I 2021-10-04 Nr. 10-5286

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. I-1367 15 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-348“ PROJEKTO

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos (toliau – Kauno klinikos), susipažinusios su 2021 m. spalio 4 d. Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Ministerija) pakartotinai pateiktu pastaboms ir pasiūlymams koreguotu Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-348“ projektu (toliau – Nutarimo projektas), pirmiausia, reiškia susirūpinimą dėl Nutarimo projekte įtvirtintos vienos institucijos profesinių sąjungų nuomonės, kurios perkėlimas į Nutarimo projektą lemia pakeitimą ankstesniame nutarimo projekte suformuoto ir kaip *kompromisinio* įvardinto varianto, kuris buvo parengtas „atsižvelgiant į suinteresuotų įstaigų pateiktas derinimo išvadas (išsiskyrusias nuomones)“¹ ir kuriuo iš dalies buvo „atsižvelgta į visų suinteresuotų pusių nuomones“². Kartu Kauno klinikos pažymi, jog palaiko savo ankstesniuose raštuose išsakytus argumentus dėl gydytojų konkursinių pareigybių ir terminuotų sutarčių objektyvaus poreikio universitetų ligoninėse, lemiamo šių ligoninių teikiamų paslaugų pobūdžio ir viešojo intereso apsaugos sveikatos apsaugos srityje – turėti aukščiausio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančius sveikatos priežiūros specialistus, kurie tokias paslaugas teiktų asmens sveikatos priežiūros įstaigoje – universiteto ligoninėje, kurios paskirtis ir yra sudėtingiausių ir daugiausiai kompetencijų reikalaujančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas visiems Lietuvos Respublikos gyventojams. Kartu paminėtina ir tai, kad terminuotumas, priešingai nei nurodoma 2021 m. rugsėjo 22 d. vienos įstaigos profesinių sąjungų nuomonėje, būdingas ir pažangiausioms Vakarų Europos universiteto ligoninėms, pvz., Vokietijos Berlyno Šaritė (*Berliner Charité*) – didžiausioje ligoninėje Europoje - 2019 m. duomenimis $\frac{3}{4}$ gydytojų dirbo pagal terminuotas sutartis (iš 2812 gydytojų 2077 dirbo pagal terminuotas sutartis), Bazelio universiteto medicinos gydytojai (vok. *Assistenarzt*) ir vyri. gydytojai (vok. *Oberarzt*) darbinami pagal terminuotas sutartis, dažniausiai 1 metų trukmės sutartimis, terminui baigiantis – galimas daugkartinis pratęsimas, kt.

Kartu Kauno klinikos reiškia pritarimą Ministerijos ankstesniame (2021 m. rugpjūčio mėn.) rašte Nr. (1.1.3E-141)10-, teiktame Vyriausybei, išsakytam vertinimui, jog „atestacijos metu universitetų ligoninių sveikatos priežiūros specialistams bus sudarytos galimybės atitinkant kad ir minimalius atestacijos reikalavimus toliau eiti gydytojų pareigas universiteto ligoninėse, taip į šias pareigas užkertant kelią patekti aukštesnę kompetenciją, patirtį ir motyvaciją turintiems gydytojams“ bei konstatavimui, kad

¹ Šaltinis: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/a512e6c0017a11ecb4af84e751d2e0c9?positionInSearchResults=8&searchModelUUID=7e994e2d-bfa1-434e-92b2-7da7d8fd2f76>

² Ten pat.

i. „universitetų ligoninių vykdomų veiklų pobūdis lemia tai, kad universitetų ligoninėse privalo dirbti tik aukščiausius kompetencijos ir patirties reikalavimus atitinkantys ir nuolat savo kompetenciją tobulinantys sveikatos priežiūros specialistai ir reiškiamas pritarimas“;

ii. būtina nustatyti optimalų teisinį mechanizmą, <...> universiteto ligoninei užsitikrinti, kad joje nuolat dirbtų geriausi sveikatos priežiūros specialistai (vyktų specialistų rotacija), užtikrinti visų kitose asmens sveikatos priežiūros įstaigose dirbančių sveikatos priežiūros specialistų karjeros galimybes pretenduoti į universitetų ligoninių sveikatos priežiūros specialistų darbo pozicijas, užtikrinti nuolatinį universiteto ligoninių sveikatos priežiūros specialistų tobulėjimą“, kt.

Be to, naujai teikiamame Nutarimo projekte siūlomas sukurti metinių atestacijų mechanizmas taps didžiule administracine našta universiteto ligoninėms ir sveikatos priežiūros specialistams, kurie bus priversti orientotis į trumpalaikius (metinius) tikslus, užuot dėlioją ilgalaikę (penkių metų) savo veiklos strategiją ir karjeros siekius, o atleidimo tvarka nustatoma dar sudėtingesnė nei jau yra įtvirtinta Darbo kodekse šiuo metu. Pagal galiojantį Darbo kodekso reglamentavimą (57 str. 5 d.) „darbuotojo darbo rezultatai gali būti priežastis nutraukti darbo sutartį, jeigu darbuotojui raštu buvo nurodyti jo darbo trūkumai ir nepasiekti asmeniniai rezultatai ir buvo bendrai sudarytas rezultatų gerinimo planas, apimantis laikotarpį, ne trumpesnę negu du mėnesiai, ir šio plano vykdymo rezultatai nepatenkinami“, tuo tarpu Nutarimo projektu siūloma įtvirtinti, jog atleidimas galimas tik jei įvykdytos 2 atestacijos su neigiamu vertinimu ir neįvykdytas veiklos planas. Sunku įsivaizduoti situaciją, kada tai būtų įmanoma. Be to, periodinių konkursų esmė yra palyginti vieno pretenduojančio užimti pareigas asmens gebėjimus, kompetencijas, motyvaciją ir pan. su kito(-ų) atitinkamais gebėjimais ir būtent iš jų išrinkti geriausią. Tik tai garantuoja, jog konkursą laimės aukščiausius gebėjimus turėjęs kandidatas, o tai - atitinkamos kokybės tokio asmens teikiamas paslaugas pacientams universiteto ligoninėje. Juo labiau, kad net teismų praktikoje pripažįstama, jog periodiškai vykdomi konkursai, „įstatymo nuostatos, ribojančios tam tikrų pareigų kadencijos trukmę, leidžia užtikrinti, kad sudėtingiausias, aukščiausio lygio sveikatos apsaugos paslaugas teiktų tik tie specialistai, kurie taiko naujausius metodus, nuolat kelia kvalifikaciją, yra aukščiausios kvalifikacijos specialistai“, „įstatymo 15 straipsnio 6 dalyje įtvirtinta nuostata, pagal kurią universitetų ligoninių sveikatos priežiūros specialistai į darbą priimami viešo konkurso būdu penkeriems metams. Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje konstatuota, kad rūpinimasis žmonių sveikata traktuotinas kaip valstybės funkcija; žmonių sveikatos apsauga yra konstituciškai svarbus tikslas, viešasis interesas (Konstitucinio Teismo 2002 m. sausio 14 d., 2002 m. kovo 14 d. nutarimai). Todėl pirmiau nurodyto įstatymo nuostatos sudaro prielaidas periodiškai garantuoti, kad į nurodytas pareigas būtų atrenkami tinkamiausi ir profesionaliausi specialistai“.

Laikome, kad iš dalies atsižvelgus į kiekvienos iš įstaigų, organizacijų teikiamas pastabas ir pasiūlymus, galima tobulinti esamą reglamentavimą, išsaugant teisėkūrai būtiną proporcingumo principą, o visų siekinius, nurodomus aukščiau minėtame Santaros profesinių sąjungų rašte, galima pasiekti ir kitais būdais nei konkursinių pareigybių terminuotam laikui panaikinimas, pvz., objektyvumo – įtraukiant į komisijų sudėtis darbuotojų atstovus, mažesnio darbo užmokesčio – koreguojant taikomą mokesčio tarifą terminuotoms konkursinėms pareigybėms, diskriminavimą – užtikrinimu vienodų darbo sąlygų (darbo laiko trukmė, kt.) ir taikomų garantijų (atostogų trukmė, kt.) visiems darbuotojams, nepriklausomai nuo darbo sutarties pobūdžio (nuolatinė ar terminuota).

Nors per kelis dešimtmečius tobulinta konkursų vykdymo sistema tapo efektyvia ir neatskiriama veiklos dalimi, kurios sukuriamą naudą (tiek konkurse teisę dalyvauti turintiems specialistams, tiek universiteto ligoninei, tiek pacientams) yra didžiulė, siekiant didinti nešališkumą, Kauno klinikos reiškia palaikymą iniciatyvai į konkursinių komisijų sudėtis įtraukti darbuotojų atstovus. Tokiu būdu eliminuojant bet kokias galinčias kilti abejones dėl galimo komisijos narių neobjektyvumo.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Nutarimo projekto 1 straipsniu keičiamą Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15 straipsnio 6 dalį siūlytina dėstyti taip:

„Universitetų ligoninių sveikatos priežiūros specialistai į darbą priimami viešo konkurso būdu. Universitetų ligoninių sveikatos priežiūros specialistai viešo konkurso būdu į darbą eiti pareigų, kurioms būtina medicinos praktikos ar odontologijos praktikos licencija, priimami penkeriems metams. Viešą konkursą organizuoja ir jo nuostatus tvirtina atitinkamos įstaigos vadovas. Į universiteto ligoninių vadovų sudaromą konkursų komisiją privalo būti įtrauktas ne mažiau kaip vienas įstaigoje pagal Darbo kodeksą veikiančių darbuotojų atstovų paskirtas asmuo.“

Remiantis aukščiau išdėstytu, vertintina, jog universiteto ligoninių sveikatos priežiūros specialistų priėmimas į darbą viešo konkurso būdu penkeriems metams yra proporcinga ir efektyvi priemonė, siekiant užtikrinti tinkamiausią rūpinimąsi žmonių sveikata, prisidėjimą prie medicinos specialistų rengimo (mokymo), įgalinanti sąžiningą tarpusavio specialistų konkurenciją, jaunų motyvuotų bei inovacijas galinčių diegti specialistų pritraukimą į universiteto ligonines.

Generalinis direktorius

prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius